

ИЛИАНА ЧЕКОВА ЧЕКОВА

Звание и степен – главен асистент, доктор по филология

Месторабота – Софийски университет “Св. Климент Охридски”

Факултет по славянски филологии

Катедра по руска литература

E-mail iliana_chekova@slav.uni-sofia.bg

iliana_chekova@yahoo.com

Образование, обучение, специализации:

2004 г. април-май – Институт по славистика към Университета във Виена, Австрия.

Работа по съвместен проект с проф. Х. Миклас.: “Западният фонд” светци в църковнославянските Стишни синаксари.

2003 г., ноември – Изследователска работа със славянски ръкописи от фондовете на Росийската държавна библиотека и Държавния исторически музей в Москва.

2001 октомври - 2002 г., февруари – Институт по славистика към Университета във Виена, Австрия. Изследователска работа със славянски ръкописи от фондовете на Австрийската национална библиотека.

1996 – придобита степен Доктор по филология

1988-1989 – специализация към Катедрата по руски език на СУ «Св. Кл. Охридски» по историческа граматика с научен ръководител проф. дфн Румяна Павлова – «Руски оригинални творби в южнославянски ръкописи».

1982-1987 – придобита степен Магистър (Първа специалност Руска филология, втора специалност – Немски език, Софийски университет «Св.Климент Охридски»)

Професионална биография

1999 – главен асистент.

1996 – старши асистент.

1995 г. – редовен асистент.

1991- 1995 – хоноруван асистент по руски фолклор и стара руска литература

1990 - 1995 – редовна докторантура към Катедрата по руска литература на СУ «Св.Климент Охридски» с научен ръководител проф. дфн Людмила Боева

Лекционни курсове и семинарни занятия в СУ «Св. Климент Охридски» през последните пет години:

- Стара руска литература
- Руски фолклор и руска етнология
- Празници и ежедневие през руското Средновековие (Магистърска програма «Литература и култура на Русия»)
- Семиотика на владетеля и властта в руската литература от XI-XVI век (Магистърска програма «Литература и култура на Русия»)

- Автор-текст-възприемател в културата на руското Средновековие (Магистърска програма «Литература и култура на Русия»)
- Семиотика на руската светост (Магистърска програма «Литература и култура на Русия»)
- Бит и ритуал в Стара Русия (XI-XVII век) (Свободноизбираема дисциплина)

Изследователски области и участия.

Автор на повече от 40 статии и студии на български, руски и немски език; редактор и съставител на сборници. Изследвания в областта на палеославистиката, старата руска литература, старата българска литература и фолклора. По-специално внимание към летописната традиция и агиографията на Киевска Рус. Участия в научни конференции у нас и в чужбина; в университетски и международни научни проекти по проблеми на средновековната култура. Лекции и беседи в радиопредавания, посветени на старата руска литература и българо-руските контакти през Средновековието.

Публикации

I Дисертация за присъждане на образователна и научна степен “доктор”

Фолклорно-епически парадигми в староруските летописи. (София, 1996)

II Научноизследователски студии и статии

1. Летописное повествование о княгине Ольге под 6453 г. в свете русской народной сказки. Опыт определения жанровой природы. – Старобългарска литература, кн. 23-24, 1990, 77- 98.

2. Художественное время и пространство в летописном повествовании о княгине Ольге в Царьграде. – Годишник на Софийския университет “Св. Кл. Охридски”, Факултет по славянски филологии, т. 86, 1993, кн. 2 – Литературознание, 5-25.

3. Фолклорно-епически парадигми в повествованието за княз Олег и основаването на Киевска Рус в староруските летописи. – Годишник на Софийския университет “Св. Кл. Охридски”, Факултет по славянски филологии, т. 87, 1994, кн. 2 – Литературознание, 59-129.

4. Словоуказатели словоформ ранних проложных житий княгини Ольги (По Лесновскому 1330 г. и по Синайскому XIII – XIV вв. спискам) – Болгарская русистика, № 3, 1993, 52-66.

5. Словоуказатели словоформ ранних проложных житий княгини Ольги. – IV-ти Българо-полски сборник. Tradycje Cyryla i Metodego w jezykach i literaturach slowianskich. Warszawa 1995, pod red. Alberta Bartuszewicza, 167-182.

6. Типология и генезис летописных преданий о князе Олеге. – Болгарская русистика, № 2, 1995, 40-51.

7. Die Folklore in der altrussischen Chronik Powjest wremennyh let. – In: Conference The medieval Chronicle. Utrecht, 13 - 16 July 1996, Summaries, 109-110.

8. Die chronistische Erzählung über Fürsten Oleg und das skandinavische Epos. - In: Medium Aevum Quotidianum, 37, Krems, Österreich, 1997, 5-16.

9. Folklor-epische Paradigmen in der Nestorchronik. – In: *Medium Aevum Quotidianum*, 40, Krems, Osterreich, 1999, 51- 66.

10. Языческие и христианские коды в “Повести временных лет”. – Русский язык и литература в современном обществе. Сб. докладов юбилейной научной конференции 16 - 18. X. 1998, Шумен 1999, 233-239.

11. *Genese und kommunikative Funktion der Nestorchronik.* – 2nd Conference *The medieval Chronicle*. Utrecht, 16 - 21 July 1999. Abstracts, 107-108.

12. Древнерусское летописание на рубеже XI–XII веков. – Русский язык, литература и культура на рубеже веков, IX международный конгрес МАПРЯЛ. Братислава, 16 - 21 августа 1999. Тезисы докладов и сообщений, 255.

13. *The cults of the early Christian saints Georgius and Demetrius in the Russian folk culture’.* – “Cults of the Early Christian Saints from Central and Southeastern Europe”, International conference, organised by the Department of Cyrillo-Methodian Studies (University of Sofia). Sofia, 22 - 24 August, 1999. Summaries, 9 - 10.

14. Митологемата “Цариград” в “Повесть временных лет”. – Годишник на Софийския университет “Св. Кл. Охридски”, Център за славяно-византийски проучвания “Иван Дуйчев”, т. 90 (9) 2000, 425-439. (Младежки четения “Иван Дуйчев”: Славяно-византийски исторически и културни взаимоотношения, София 4 – 6 юни 1996 г.)

15. *The Dragon, the prince and the wise virgin –healer in the hagiographic “Life of Petr and Fevronia of Murom”.* – *Medieval medicine: texts, practices, institutions*. International interdisciplinary conference, organised by the Department of Cyrillo-Methodian Studies (University of Sofia). Rila monastery, 29-31 August, 2000. Abstracts, 21-22.

16. Варяги и варяжки предания в староруските паметници от XI – XIII век. – *Викингите – мореплаватели, откриватели, създатели*. София 2000, 131-142.

17. *Образи на светостта в Киевска Русия от XI век. – Култ и обредност*. Годишник на асоциация “Онгъл”, т. 2, год. II, С., 2001, 89-102.
http://www.ongal.net/editions/6Kult_obr/17Iliana_ch.doc

18. *Genese und kommunikative Funktion der altrussischen Nestorchronik.* – *The Medieval Chronicle II, Proceedings of the 2nd Conference on the Medieval Chronicle*. Driebergen/Utrecht 16 - 21 July 1999. Edited by Erik Kooper. Amsterdam/ New York, NY 2002, 250-267.

19. Змей, князь и мудрая дева-целительница в житийной “Повести о Петре и Февронии Муромских”. – *Мир житий*. Сб. материалов конференции (Москва, 3 - 5 октября 2001 г.). Редколлегия: Гладкова О. В. (отв. ред.), Демин А. С., Коробейникова Л. Н. (ученый секретарь). Москва 2002, 181-192.

20. Князете-мъченици Борис и Глеб – семиотика на властта и агиологични кодове. – *Четене на литературната класика*. Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на проф. дфн Петко Троев. Съставители: А. Вачева, Л. Димитров, Р. Корсемова, Хр. Манолакев. Отг. ред. Л. Димитров. С., 2002, 9-15.

21. Цикълът от произведения за Борис и Глеб – текстологични хипотези (по материали на похвала за Борис и Глеб в “Повесть временных лет” и “Сказание о Борисе и Глебе”). – *Slavia Orthodoxa*. Език и култура. Сб. в чест на проф. дфн Румяна Павлова. С., 2003, 411-419

22. Коледният текст (Етноложки наблюдения върху руската фолклорна традиция). – Езици на общуването (Фолклор и религия). Годишник на асоциация “Онгъл”, т. 3, год. III, С., 2003, 31-38.

23. Паломничество в святые земли в русской фольклорной традиции. – *Jews and Slavs, Volume 10*. Edit by W. Moskvich and S. Schwarzband. *Semiotics of Pilgrimage*. Jerusalem 2003, 55-72.

24. Профессор Людмила Боева (1934 - 2001). – Древняя Русь. Вопросы медиевистики, № 1 (11), Москва, 2003, 123-130.

25. Эпос, мифы и мифологемы в древнейшем летописании Киевской Руси. – *Ruthenica*, т. 2, Киев, 2003, 85-92.

<http://history.org.ua/JournALL/ruthenica/2/5.pdf>

26. Некоторые проблемы агиографии и агиологии в болгарской и русской медиевистике. – Проблемы, имена и школы в русском литературознании през XX век. С., 2003, 55-63.

27. Святые и жития – аспекты изучения. – Древняя Русь. Вопросы медиевистики, № 4 (14), Москва, 2003, 77-78.

28. Генезис и поетика на летописния текст /Върху материал от староруските летописи/. – “Славистични изследвания”, т. 7, С., 2005, 135-152.

29. Георгий Победоносец и Димитрий Солунский в русском фольклоре. – 60 години руска филология в СУ “Св. Кл.Охридски”, Сб. научни статии./ Русская филология в Софийском университете. К 60-летию специальности. Редколегия. Раздел Литературознание: Г. Петкова, Р. Корсемова, А. Вачева. Съставители: А. Градинарова, А. Липовска. С., 2006, 358-368.

30. “Западният фонд” светци в църковнославянските Стишни синаксари (в съавторство с проф. Х.Миклас). – *Wort - Geist - Kultur. Gedenkschrift für Sergej S. Averincev*. Herausgegeben von J. Besters-Dilger, H. Miklas, G. Neweklowsky und Fedor V. Poljakov (= *Russkaja kul'tura v Evrope / Russian Culture in Europe 2*). Frankfurt am Main - Berlin - Bern - Bruxelles - New York - Oxford - Wien: Peter Lang / Europäischer Verlag der Wissenschaften. 2007, 47-125.

31. Георгий Победоносец и Димитрий Солунский в древнерусской литературе. – Реката на времето. Сб. статии в памет на проф. Людмила Боева. Съставители: А. Вачева и И. Чекова. С., 2007, 108-116.

32. Библиография на трудовете на дфн Людмила Боева – Реката на времето. Сб. статии в памет на проф. Людмила Боева. Съставители А.Вачева и И.Чекова. С., 2007, 461-474.

33. Восточнославянские святые в болгарской христианской живописи. – Мир русского слова и русское слово в мире. Том 7. Русская литература: История и современность. Материалы XI Конгресса Международной ассоциации преподавателей русского языка и литературы. Варна 17-23 сентября 2007, 574-581.

34. Свети Георги Победоносец и свети Димитър Солунски в руските духовни стихове – Християнска агиология и народни вярвания. Сборник в чест на ст. н.с. Елена Коцева. Ред. колегия: А. Милтенова, Е. Томова, Р. Станкова. С., 2008, 293-309.

34. Източнославянски светци в българската християнска агиография и живопис. – Руската литература – културни диалози. Материали от Международната

научна конференция, посветена на 75-годишния юбилей на проф. Ангел Анчев. Велико Търново, 2008, 23-42.

35. Концепт “высокого неба” в романе Л.Н.Толстого “Война и мир” и его древнерусская параллель. – L. N. Tolstoy'un yazinsal mirasi. Литературное наследие Л. Н. Толстого. 13-15.11. 2008, Istanbul, 268-273.

36. Руските духовни стихове – аспекти на изследване. – В: Доброе слово дати. Славистични изследвания, посветени на 65-годишния юбилей на доц. д-р Лиля Мончева. Шумен, 2009, 67-79.

37. Източнославянски светци в в храмовете на следосвобожденска България. – Сб. 35 години катедра “Обща и сравнителна литературна история”. Велико Търново (под печат)

38. Руски фолклор и етнология в Софийския университет “Св. Кл. Охридски” – минало и настояще. – България – Русия – посоки на взаимодействие. (под печат)

39. Поглед към историята на преподаването на руски фолклор и етнология в Софийския университет “Св. Кл. Охридски”. – Богарская русистика (под печат)

III. Енциклопедични статии:

Княз Игорь; Княгиня Ольга – Герои на световната литература. Енциклопедия. Кн. 86 от поредица "Библиотека "Познание". С., 2008.

IV. Научни рецензии:

1. Людмила Боева. Русский фольклор. Очерки и образцы. С., 1991. –
Български фолклор, кн. 2, 1993, 106-110.

V. Научна редакция и съставителство:

1. Проблеми, имена и школи в руското литературознаие през XX век./
Проблемы, имена и школы в русском литературоведении XX века. Съставители и редактори на изданието И.Захариева, И.Владова, Р.Божанкова, Г.Петкова, А.Вачева и И. Чекова. С., 2003, 55-63.

2. Реката на времето. Сб. статии в памет на проф. Людмила Боева. Съставители А.Вачева и И.Чекова. С., 2007, 108-116.